

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
ตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

..ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

..เป้าหมายที่ 2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

..ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.4.5 การรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

ในด้านการพัฒนานโยบายให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการดำเนินธุรกิจในอนาคต
เพื่อสร้างภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ โดยปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรค
ต่อการสร้างนวัตกรรมในภาคการเงินและการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง แนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการเพิ่ม
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศและกระบวนการและระบบสถาบันทางเศรษฐกิจ ในมิติ
การพัฒนากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และ
มีเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เอื้อต่อการลงทุนและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน รวมถึงยกระดับศักยภาพ
ทางเศรษฐกิจของประเทศ

ส่วนที่ 1

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

1.1 ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

การค้าการลงทุนระหว่างประเทศที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ภาคธุรกิจและประชาชนมีความต้องการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการโอนเงินออกนอกประเทศเพื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ แต่ปัจจุบัน การทำธุรกรรมดังกล่าวอาจยังมีข้อจำกัดทางด้านกฎเกณฑ์บางประการที่ทำให้การทำธุรกรรมดังกล่าวไม่สะดวกคล่องตัว ดังนั้น ธปท. จึงได้มีแนวทางผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเพิ่มเติมเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกและลดต้นทุนให้แก่ภาคธุรกิจและประชาชนในการโอนเงินออกนอกประเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องตามแผนพัฒนาให้เกิดระบบนิเวศของตลาดอัตราแลกเปลี่ยนใหม่ (FX ecosystem) ที่เริ่มตั้งแต่ปี 2563

1.2 เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

รัฐเป็นผู้กำกับดูแลการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศของภาคธุรกิจและประชาชนเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงิน โดยกระทรวงการคลังและ ธปท. ได้มีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศมาอย่างต่อเนื่องตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจและประชาชน และให้เหลือกฎเกณฑ์เฉพาะเท่าที่จำเป็นในการดูแลให้ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคธุรกิจและประชาชนในการโอนเงินออกนอกประเทศ ซึ่งรวมถึงลดภาระของธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) ภาคธุรกิจและประชาชนในการยื่นขออนุญาตรายการหนี้ ซึ่งจะช่วยลดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

3. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

3.1 วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

กรณีการโอนเงินออกนอกประเทศที่ไม่เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์กำหนด ภาคธุรกิจและประชาชนต้องยื่นขออนุญาตเป็นรายการหนี้ต่อ ธปท. ผ่าน ธพ. ก่อนการทำธุรกรรม เช่น การโอนเงินเกินวงเงินที่หลักเกณฑ์กำหนด การโอนเงินในวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้ต้องยื่นขออนุญาตก่อน ทั้งนี้ การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ เช่น การขยายวงเงินการส่งเงินให้เปล่า การลดวัตถุประสงค์การโอนเงินที่ต้องขออนุญาตก่อน จะช่วยลดภาระในการยื่นขออนุญาตของ ธพ. ภาคธุรกิจและประชาชน

3.2 (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ประเทศต่าง ๆ ที่มีหลักเกณฑ์การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเช่นเดียวกับไทย¹ มีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาเป็นลำดับเพื่อช่วยลดอุปสรรคและภาระต้นทุนในการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ เช่น การขยายวงเงินโอนออกเพื่อลงทุนในต่างประเทศซึ่งช่วยให้ภาคเอกชนทำธุรกรรมและกระจายความเสี่ยงในการลงทุนได้คล่องตัวขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของไทย ที่มีทิศทางการทยอยเปิดเสรีด้านเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจและประชาชน

4. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

5. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

6. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

6.1 กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

การปรับปรุง

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้เป็นการเพิ่มความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจและการทำธุรกรรมโอนเงินระหว่างประเทศแก่ภาคธุรกิจและประชาชน อย่างไรก็ตาม ภาคธุรกิจและประชาชน รวมทั้ง ธพ. ยังคงต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด เช่น การโอนเงินออกนอกประเทศเพื่อเป็นเงินให้เปล่าทำได้ไม่เกินวงเงินที่กำหนด และ ธพ. อาจต้องมีการปรับปรุงระบบหรือกระบวนการทำงานในปัจจุบันเพื่อให้รองรับการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ในครั้งนี้

6.2 มีมาตรการป้องกัน แก้อันตราย คัดกรอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

- มีการสื่อสารแนวทางการผ่อนคลายหลักเกณฑ์เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง เช่น ธพ. ทั้งก่อนและหลังการออกประกาศ

¹ เช่น มาเลเซีย

-- กำหนดระยะเวลาให้ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนคลายเป็นต้นไปมีผลบังคับใช้อีก 3 เดือนนับจากวันที่เผยแพร่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ ราช. ได้มีเวลาในการปรับปรุงระบบหรือกระบวนการทำงาน รวมถึงสื่อสารภายในหน่วยงานและลูกค้า เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้ผ่อนคลายเป็นต้นไป

6.3 กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้จะช่วยให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อภาคเศรษฐกิจ เช่น -- ภาคธุรกิจและประชาชนได้รับความสะดวกและลดภาระต้นทุนในการโอนเงินออกนอกประเทศ ซึ่งจะช่วยให้มีความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (ease of doing business) และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน

-- ราช. สามารถรับทำธุรกรรมโอนเงินออกนอกประเทศให้แก่ลูกค้าได้คล่องตัวขึ้นภายใต้กฎหมายที่มีข้อจำกัดลดลง

7. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

7.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

7.2 มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ประกาศดังกล่าวให้ใช้บังคับอีก 3 เดือนนับจากวันที่ส่งประกาศเพื่อเผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

การเผยแพร่การปรับปรุงประกาศดังกล่าวและการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ อีเมล

7.3 มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

-- สื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ราช. หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องผ่านทางเว็บไซต์ของ ราช. หนังสือเวียน และจัดประชุมชี้แจง

-- สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชน โดยเผยแพร่ประกาศดังกล่าวและแถลงข่าวผ่านทางเว็บไซต์ของ ราช.

- 7.4 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป
ตามกฎหมายในระยะ 3 ปีแรก
ไม่มี

8. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

8.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ และการทำธุรกรรมโอนเงินระหว่างประเทศแก่ภาคธุรกิจและประชาชน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถ ในการแข่งขันของภาคธุรกิจและศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

8.2 ผลกระทบต่อสังคม

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยให้ลดต้นทุนการทำธุรกรรม รวมถึงลดภาระของ ภาคธุรกิจและประชาชนในการยื่นขออนุญาตต่อทางการ ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาคธุรกิจและประชาชน ผู้ใช้บริการทางการเงิน

8.3 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

8.4 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ 2

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

9. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

10. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

11. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

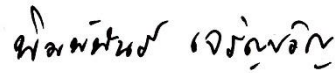
ไม่มี

12. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นางสาวพิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ)

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

9 สิงหาคม 2568

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ : นางสาวฉิรวรรณ โชคชัยวิวัฒน์

โทร. : 0-2356-7349

อีเมล : fog_ecst@bot.or.th